

**Звіт Правління ПрАТ «ДНПРОСПЕЦСТАЛЬ»
загальним зборам акціонерів Товариства про результати діяльності
ПрАТ «ДНПРОСПЕЦСТАЛЬ» та його дочірніх підприємств
і представництв за 2023 рік та основні напрямки
діяльності акціонерного товариства в 2024 році**

Основні техніко-економічні показники діяльності за 2023 рік характеризуються такими результатами:

- здача сталі – 78,6 тис. т.;
- виробництво прокату – 54,6 тис. т.;
- відвантаження металопродукції із заводу – 53,0 тис. т.;
- товарна продукція в діючих цінах – 4 704,5 млн. грн.;
- реалізація промислової продукції – 4 495,8 млн. грн.;
- загальна сума відвантаження на експорт у 2023 р. становила 1519,9 млн. грн., частка експорту в загальному обсязі промислової продукції склала 32,7 %.

Діяльність Підприємства за 2023 рік згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності характеризується наступними фінансовими показниками:

- «Валовий прибуток» за 2023 рік склав 537,3 млн. грн.
- «Фінансовий результат від операційної діяльності» склав збиток 185,0 млн. грн.
- Чисті активи Підприємства станом на 31.12.2023р. складають від'ємне значення - 2 540 596 тис. грн. що є нижче на 902 633 тис. грн. відносно показників станом на 31.12.2022р.
- «Чистий фінансовий результат» склав збиток 950,5 млн. грн., у тому числі «Курсові різниці» склали збиток 215,5 млн. грн.

Головною причиною збиткової діяльності за 2023 рік є продовження відкритого військового нападу Росії на Україну, який спричинив різке зниження економічної активності. Проте в 2023 році економічна активність поживалювалася, бізнес поступово адаптувався до нових умов діяльності.

1. Наслідком поступової девальвації гривні стало виникнення курсових різниць від переоцінки валютних коштів 215,5 млн. грн. Цей фактор негативно вплинув на фінансовий результат роботи у 2023 році.
2. Після обмеження діяльності Підприємства та скорочення виробництва в січні – лютому 2023 року у результаті значного скорочення доступу до електричної енергії «блек-аут» отримані збитки на суму 111 млн. грн. (без врахування курсової різниці).
3. Після стабілізації ситуації в енергетиці впродовж березня-квітня було нарощено виробництво і реалізовано 14 709 тон металопродукції. Прибуток за ці два місяці склав 48 млн. грн. (без врахування курсової різниці).
4. Основний вплив на результат господарської діяльності підприємства спричинило застосування зі сторони держави обмежень:

- В травні 2023р згідно з рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 12.05.2023 року (введено в дію Указом Президента України від 12 травня 2023 року № 279/2023) застосовані персональні економічні санкції до кінцевого бенефіціарного власника ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ». У зв'язку з цим і на підставі Постанови КМУ № 187 від 03.03.2022р. про застосування мораторію щодо підсанкційних і пов'язаних з ними осіб Підприємство не має можливості з 16.05.2023 р. і по теперішній час здійснювати повноцінну господарську діяльність, оскільки діють певні обмеження щодо виконання правочинів та інших зобов'язань.
- Застосування санкцій проти ексклюзивного дистриб'ютора ПрАТ «Дніпроспецсталь» на ринках далекого зарубіжжя компанії ДСС Інтернешнл СА. Проти даної компанії застосовані персональні економічні санкції (згідно з рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 12.05.2023 року, введено в дію Указом Президента України від 12 травня 2023 року № 279/2023) та діють обмеження визначені у Положенні про здійснення банками фінансового моніторингу, затв. Постановою Правління Національного банку від 19.05.2020 № 65 щодо заборони здійснення видаткових операцій.

У результаті завод був юридично та фактично відрізаний від клієнтів далекого зарубіжжя. Розробка оновленої системи продажів на ринках далекого зарубіжжя з поступовим поновленням обсягів реалізації велася аж до кінця 2023 року. Втрати від зниження об'ємів реалізації експортної продукції впродовж 2023 року склали 662 млн. грн.

У зв'язку з заборобою здійснювати видаткові операції Компанія ДСС Інтернешнл СА не розраховалося з Товариством за поставлену продукцію. Таким чином у 2023 році утворилося сальдо заборгованості 289 млн. грн. під що було створено резерв. Якщо санкції не будуть скасовані, повернення заблокованих коштів можливе не раніше, ніж через 10 років.

Крім того, санкції призвели до втрати механізму залучення торгового фінансування по експортним продажам. Намагаючись знизити фінансові ризики, більшість постачальників суттєво скоротили або повністю відмінили відстрочку оплати при поставках сировини і матеріалів. Перехід на передоплату вимагав відволікання додаткових коштів. Усі ці фактори спричинили різке зниження обігових коштів Підприємства, значне зменшення обсягів виробництва і погіршення фінансового стану Підприємства. Задля компенсації нестачі обігових коштів Підприємство вимушене було змінити умови продажів металопродукції українським покупцям з відстрочки на передоплату або оплату до відвантаження. Перехід на аналогічні умови з іноземними покупцями був неможливим у зв'язку з небажанням покупців робити передоплату на підприємство, що знаходиться у 40-кілометровій відстані від зони бойових дій.

5. Збільшення Пенсійних зобов'язань з визначеними виплатами за 2023р. (Пенсії за списками 1 та 2) у зв'язку зі збільшенням суми пенсійного забезпечення через індексацію пенсій. Створено резерв 132 млн. грн.

6. Витрати з податку на прибуток, визначені на основі поточного податку на прибуток з урахуванням змін у складі відстрочених податкових активів та зобов'язань 38 млн. грн.
7. Позитивний вплив на результати діяльності отриманий за рахунок цінового фактору на енергоносії (електроенергія, природний та доменний газ) 174 млн. грн.
8. На підставі звернення Правління з метою покращення фінансового стану Підприємства Загальними зборами акціонерів 31.05.2024р. були затверджені заходи щодо покращення фінансового положення Підприємства, які були виконані на 73%. Не виконання обсягів та частини виробничих показників сталися обумовлено введенням обмежень з боку держави, які наведені у п.4. Отриманий ефект від виконаних заходів позитивно вплинув на фінансовий стан:
 - 8.1. Залучення додаткових замовлень на високотехнологічну прибуткову жароміцну сталь на внутрішньому ринку України дозволила отримати додатковий прибуток 131 млн. грн.
 - 8.2. У сфері енергобезпеки та енергозбереження - модернізація системи генерації теплової енергії шляхом встановлення окремих модульних котелень - блочних паросилових установок (БПСУ), блочних теплових пунктів (БТП), електропарогенераторів та опалювальних електричних котлів, що забезпечують споживачів в залежності від потреби тепловою енергією (парою та водою на теплофікацію); придбання дизельних електрогенераторів та джерел безперебійного живлення задля безперервного живлення в разі відключення основного джерела електропостачання. Ефект склав 109 млн. грн.
 - 8.3. Також з метою енергозбереження та сталого забезпечення виробничого процесу стислим повітрям впроваджено гнучке управління режимами роботи центральних турбокомпресорних станцій та локальної компресорної станції газоочищення СПЦ-3 в умовах нестабільної роботи обладнання через низькі обсяги виробництва. Ці заходи дозволили зекономити електроенергії на суму 15 млн. грн.
 - 8.4. Відбулося зниження витрат на персонал (без внесків до ФСС) на 62 млн. грн. внаслідок приведення фонду оплати праці і облікової кількості персоналу у відповідність з виробничою програмою.

На фінансово-економічний результат 2023 року також вплинули наступні макроекономічні та ринкові чинники:

I. У сфері продажів:

- дія воєнного стану в країні, введеного з 24.02.2022р.;
- несприятлива кон'юнктура на ключових ринках збуту металопродукції;
- продовження Європейським союзом режиму безмитної торгівлі між ЄС та Україною ще на рік (до червня 2024р);
- блокування вантажних перевезень на Західному кордоні та обмеження морських транспортних шляхів для експорту та імпорту;
- зміна тарифів на енергоносії;

- ризик тимчасових відключень електроенергії через пошкодження об'єктів критичної інфраструктури внаслідок масованих ракетних атак.

II. У сфері закупівель:

- дефіцит брухту на внутрішньому ринку України;
- дефіцит сировини;
- висока волатильність світового ринку металовідходів нержавіючих марок сталі протягом всього 2023 року;
- зростання вартості перевезень усіма видами транспорту з причини блокування кордонів польськими перевізниками;
- висока ризикованість комерційних операцій через непередбачуваність і не прогнозованість ситуації;
- руйнація з 2022 року більшості усталених каналів постачання ТМЦ на внутрішньому ринку і на міжнародних товарних ринках внаслідок воєнної агресії;
- втрата підприємством доступу до звичних товарних джерел нікелю, ферохрому, магнезиту, вапняку, залізної руди, вогнетривів, нержавіючих металовідходів та інших матеріалів металургійного призначення, що раніше постачалися з Туреччини, Європи, Казахстану, Китаю, РФ;
- руйнування логістичної, енергетичної та промислової інфраструктури;
- дії обмежувального характеру з боку Європейських фінансових та контролюючих інституцій по відношенню до підприємств Запорізької області.

В 2023 році підприємство в цілому було забезпечено необхідною кількістю матеріалів і сировини для оперативного використання та формування запасів для безаварійного проходження зимового періоду 2023-2024 рр. Впроваджені заходи щодо диверсифікації постачальників, умов постачання та джерел сировини, в тому числі здійснена переорієнтація на закупівлю феросплавів належної якості виробництва Південної Африки, країн Південної Америки, Західної Європи.

Рівень забезпеченості підприємства металовідходами в 2023 році становив 96,1% від річної потреби, у тому числі за видами: вуглецеві – 100%, нержавіючі – 100%, інші леговані – 29 %. Імпорт металобрухту в 2023 році фактично не відбувався з причини втрати каналів постачання через блокування та обстріли Чорноморських шляхів і морських портів України. Намагаючись знизити фінансові ризики, більшість постачальників суттєво скоротили або повністю відмінили відстрочку оплати при поставках сировини і матеріалів. Перехід на передплату вимагав відволікання додаткових коштів.

Також до основних ризиків роботи Підприємства відносяться високий рівень конкуренції та обмежена здатність конкурувати, ураховуючи відносно високу собівартість виробництва, обмежену кількість сировини необхідної якості. Заходи по захисту діяльності полягають у налагодженні постійних зв'язків зі споживачами, формуванні в них лояльності до бренду ДСС.

III. У сфері роботи з персоналом.

Відбулося зниження витрат на персонал на 12,7% внаслідок приведення фонду оплати праці і облікової кількості персоналу у відповідність з виробничою програмою.

Середньооблікова чисельність персоналу в 2023 р. проти 2022 р. зменшилася на 416 чол. (у 2023 р. складає – 2743 чол., проти у 2022 р. – 3159 чол.). Зменшення чисельності відбулося за рахунок звільнень у зв'язку з виїздом працівників через бойові дії та збільшення чисельності мобілізованих працівників.

Середньомісячна заробітна плата одного працівника склала 12 970 грн., що на 6,1% вище рівня попереднього року.

Рівень продуктивності праці, що розрахований по відвантаженню металопродукції в тонах на 1 працівника промислово-виробничого персоналу, виріс в 2023 р. на 19,5 % відносно рівня попереднього року та становить 19,80 т /чол.

Фонд оплати праці по підприємству (без внесків до ФСС) за звітний період склав 429 354,7 тис. грн.

Підвищення ефективності діяльності підприємства і поліпшення його результативності.

Протягом 2023 року пріоритетним завданням було забезпечення стабільної діяльності підприємства і його результативності. Зусилля Бізнесу щодо забезпечення ефективності були спрямовані на всі сфери діяльності.

У сфері продажів - необхідність створення нової мережі продажів іноземним покупцям; покриття попиту підприємств критичної інфраструктури; зміна умови продажів металопродукції українським покупцям з відстрочки на передоплату або оплату до відвантаження.

У сфері закупівель - значна заміна матеріалів, що використовується, на альтернативні в зв'язку з недоступністю сталих ринків постачання, та значного ускладнення логістичних ланцюгів.

Одним з першочергових стратегічних завдань ПрАТ "ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ" є підвищення конкурентоспроможності за рахунок покращення якості продукції та ефективності виробництва, зокрема, оновлення та реконструкції виробничого обладнання. У рамках модернізації виробництва у 2023 році було завершено реконструкцію гідро управління кувальних маніпуляторів А та В агрегату РКМ-1000 у ковальському цеху та модернізацію аргонних компресорів МКЗ-26, МКЗ-19 фірми «Хофер» у ЦПМ.

Для досягнення поставленої мети підприємство впроваджує енерго- та ресурсозберігаючі технології. У 2023 році розпочато реалізацію проекту з реконструкції системи забезпечення виробництва стисненим повітрям шляхом встановлення окремих компресорів або локальних компресорних станцій поблизу споживачів.

Великим пріоритетом для підприємства є підтримка стандартів безпеки праці – підприємство виконує поставлені задачі з удосконалення безпечного робочого простору персоналу. За даним напрямом було реалізовано проект укомплектування окремих приміщень СПЦ-5 установками пожежної сигналізації.

Також важливим є напрямок економічної безпеки – у 2023 р. було завершено реалізацію проекту модернізації відеоспостереження у СПЦ-2.

З метою зниження собівартості продукції Правління впроваджувало ряд заходів щодо оптимізації витрат:

- щомісячна та щотижнева оптимізація графіків роботи обладнання з метою зниження непродуктивних витрат енергоносіїв (електричної енергії, природного газу, теплової енергії), витрат на технічне обслуговування та ремонт обладнання;
- щомісячний розрахунок економічної ефективності доцільності виправлення забракованої металопродукції, що знаходиться у залишках незавершеного виробництва;
- скорочення постійних витрат в опалувальний період;
- максимальне використання потужностей модернізованих печей.

Триває проведення роботи з розвитку управлінського обліку і удосконалення системи оперативного контролю за:

- витратами металошихти, металу на прокат, енергоносіїв, легуючих матеріалів та інших товарно-матеріальних цінностей;
- рухом металобрухту; простоїв основного виробничого обладнання;
- дотриманням рівня продуктивності праці і виконання змінних завдань по підрозділах;
- аналізом непродуктивних витрат під час виробництва сталі та прокату.

З метою забезпечення високого рівня організованості та дисципліни праці, попередження травматизму постійно вдосконалюються системи ефективної організації виробництва та управління персоналом, підготовки і перепідготовки кадрів, системи охорони праці.

В результаті постійного контролю з боку Правління за витратами сировини і матеріалів, застосуванням розроблених і впроваджених програм по зниженню витрат, які включають всі сфери управління підприємством: виробничу, матеріально-технічну, енергетичну, фінансову, отриманий ряд позитивних результатів.

Так, за підсумками року зекономлено проти встановлених норм: ферохрому 13,1 т.; чистого нікелю 158,2 т.; феромолібдену 54,1 т.; феровольфраму 10,1 т.; ферованадію 15,2 т.; титановмістних матеріалів 20,6 т. в перерахунку на 30% феротитан, кременистих феросплавів 82,7 т у перерахунку на 100% кремній та ін. Головні чинники економії феросплавів – це підвищена витрата легованих відходів; робота на нижче встановлених межах вмісту елементу в металі; поліпшення технологічної дисципліни дотримання температурних режимів ведення плавки, використання при виплавці альтернативних матеріалів (флюсів, лігатур,

концентрату). Перевитрата проти встановлених норм 280,5 т. вогнетривких виробів за рахунок: зменшення стійкості футерування печей та ківшів у СПЦ2 внаслідок неритмічної роботи обладнання. Отримано економію 188,9 т. виливниць за рахунок впровадження технології розливання сталі у виливниці виробництва Німеччини і Польщі зі збільшеним співвідношенням Н/D; збільшення стійкості виливниць.

Для забезпечення підприємства фінансовими ресурсами в 2023 році використовувалися в основному власні кошти і кредити банків, отримані раніше. Підприємство як і в попередньому році кредитується у 3 банках.

Станом на 31.12.2022 року загальна сума заборгованості по кредитах становила 4 235 558 тис. грн. (короткострокова заборгованість по кредитах).

За 2023 рік кредити зменшилась на (-) 45 042 тис. грн., або на 1,06%, їх загальна сума становить 4 190 516 тис. грн. Зміни пов'язані з двома факторами:

- з частковим погашенням кредитів. Сума погашених кредитів склала (-) 195 629 тис. грн.;
- з девальвацією національної валюти і відповідною переоцінкою валютних кредитів підприємства. Сума по переоцінці склала 150 587 тис. грн.

Станом на 31.12.2022 року середньозважена процентна ставка по кредитному портфелю складала 9,78%. Станом на 31.12.2023 року, середньозважена процентна ставка по кредитному портфелю зросла на 0,03% і склала 9,81%.

Перспективи розвитку Підприємства у 2024 р. та наступних періодах залежать від наступних факторів:

1. Військові дії та макроекономічний розвиток України мають безпосередній вплив на діяльність Підприємства. Так, за базовим сценарієм схваленого Урядом прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2024-2026 роки передбачаються наступні показники:

Зростання ВВП на рівні 4,6% у 2024 році, 6,8% у 2025 році та 6,6% у 2026 році.

Індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) – 9,7% у 2024 році.

Продовження Європейським союзом режиму безмитної торгівлі між ЄС та Україною до липня 2025р.

2. Розвиток ринку металургії в Україні та світі

Ситуація в українській металургії у 2023 році дещо стабілізувалася, спостерігався певний розвиток, зокрема зростання місячних обсягів виробництва порівняно з початком війни. Але будь-який із факторів може кардинально змінити таку тенденцію. Ключове – питання експортної логістики.

У 2024 році очікується зростання попиту на металопродукцію в Україні на 5-14% завдяки відновленню пошкодженої інфраструктури, розвитку оборонно-промислового комплексу, відновленню підприємств машинобудування.

На сьогодні існує необхідність розробки державних програм підтримки модернізації та відновленню виробництва металургійних підприємств.

Експортний ринок в умовах ризику глобальної економічної кризи потребує від Підприємства переорієнтування на виробництво високотехнологічних марок сталі.

Значні зусилля Підприємство прикладає на диверсифікацію ринка постачання металобрухту та феросплавів.

3. Стратегія та плани Підприємства

Для забезпечення прибуткової діяльності у майбутньому Підприємство розробляє заходи, спрямовані на збільшення обсягів продажів шляхом підвищення якості власної продукції, пошук нових ринків реалізації, розширення асортименту.

З метою підвищення якості металопродукції в 2024 році планується освоїти технологію виплавки в індукційній печі металу для подальшого електрошлакового переплаву нержавіючих та конструкційних марок сталей 95X18 (ЭИ229), 40X10C2M (ЭИ107), 14XГСН2МА (ЭП176), 15X16Н2АМ (ЭП479).

Підприємство продовжує реалізацію програм зниження собівартості виробництва та оптимізації витрат, програми енергоефективності шляхом реконструкції та оновлення наявних виробничих потужностей. Передбачається проведення реконструкції двох нагрівальних рекуперативних колодязів із переведенням їх на природний газ та придбання вакуумної індукційної печі ємністю до 4 тон.

Важливим фактором розвитку є підтримка стабільних ділових відносин з банками для управління існуючим кредитним портфелем.

Голова Правління

ПрАТ «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ»

Сергій КІЙКО